

TABULKA 2 | Faktory podmínek a průběhu realizace environmentální výchovy na školách

Faktor	Charakteristika
Environmentální výchova jako priorita školy, strategický přístup k její realizaci a silná podpora vedení	Faktor charakterizuje přístup školy k environmentální výchově ve smyslu jejího vnímání jako priority, její silné podpory ze strany vedení školy a koncepčního přístupu k realizaci. Vysoké hodnoty skóre faktoru tak znamenají, že environmentální výchova patří mezi priority školy a její realizace, která je založena na vypracovaném plánu (strategii) environmentální výchovy, má silnou podporu ze strany vedení školy.
Personální podmínky školy pro realizaci environmentální výchovy	Faktor charakterizuje personální podmínky školy pro realizaci environmentální výchovy. Vysoké hodnoty skóre faktoru jsou spojeny především s existencí funkčního týmu realizace environmentální výchovy.
Podmínky venkovního prostředí školy pro realizaci environmentální výchovy	Faktor charakterizuje kvalitu podmínek školy pro realizaci environmentální výchovy ve venkovním prostředí. Vysoké hodnoty skóre faktoru jsou spojeny s vybaveností školy školní zahradou či přírodní učebnou, na níž se nalézá vhodné místo pro výuku a která zároveň obsahuje vysoký počet přírodních prvků jako potenciálních podnětů environmentální výchovy žáků.
Materiální podmínky školy pro realizaci environmentální výchovy	Faktor charakterizuje materiální podmínky školy pro realizaci environmentální výchovy. Vysoké hodnoty skóre faktoru jsou spojeny s dobrou vybaveností školy literaturou zabývající se environmentální problematikou a také dobrou vybaveností školy pomůckami pro realizaci environmentální výchovy.
Téma výuky – environmentálně šetrné chování a základní koncepty ekologie	Faktor charakterizuje úroveň důležitosti, kterou škola dává výuce témat souvisejících s environmentálně šetrným chováním a se znalostí základních konceptů ekologie. Vysoké hodnoty skóre faktoru jsou spojeny s vysokou pozorností věnovanou takto orientovaným tématům environmentální výchovy.
Téma výuky – hlavní aspekty environmentálně orientovaných politik	Faktor charakterizuje úroveň důležitosti, kterou škola dává výuce témat souvisejících s hlavními aspekty environmentálně orientovaných politik. Vysoké hodnoty skóre faktoru jsou spojeny s vysokou pozorností věnovanou takto orientovaným tématům environmentální výchovy.
Formy realizace environmentální výchovy	Faktor charakterizuje přístup školy k různorodosti používaných forem výuky. V tomto ohledu se ukazuje, že školy, které využívají pro realizaci environmentální výchovy častěji projektovou výuku, využívají také častěji badatelskou výuku, mají zřízený zájmový kroužek a organizují vyšší počet vícedenních akcí v přírodě. Jednotlivé formy výuky tak nepůsobí jako alternativy, ale naopak jsou využívány doplňkově aktivně jednajícím školami, což se projevuje ve vysokých hodnotách skóre faktoru.
Role žáků při realizaci environmentální výchovy projektovou a badatelskou výukou	Faktor charakterizuje postoj školy k roli žáka při využití projektové a badatelské výuky pro realizaci environmentální výchovy. Pokud školy při badatelské výuce dávají žákům větší prostor při rozhodování, pak se tak děje také při projektové výuce, tj. bez ohledu na zvolenou formu realizace environmentální výchovy. Vysoké hodnoty skóre faktoru jsou spojeny s vysokou mírou samostatnosti žáka v rozhodování.
Spolupráce školy při realizaci environmentální výchovy	Faktor vyjadřuje intenzitu spolupráce školy s rodiči a externími subjekty a míru zapojení školy do sítě partnerů v oblasti environmentální výchovy. Opětovně se ukazuje, že pokud je škola otevřená ke spolupráci v jedné oblasti, pak je také otevřená ke spolupráci v oblastech jiných, což se promítá ve vysokých hodnotách skóre faktoru.
Zavádění environmentálně odpovědných postupů do fungování školy	Faktor charakterizuje implementaci environmentálně odpovědných postupů do fungování školy. Vysoké hodnoty skóre faktoru jsou spojeny se zaváděním vysokého počtu takových postupů do praxe školy, přičemž nejvýznamnější vliv na hodnoty skóre má přístup školy k produktům místní ekonomiky a environmentálně šetrným produktům. Vliv postupů, které jsou zaváděny ve všech školách (např. třídění papíru, plastů), je přirozeně minimální.

Zájmem dalšího hodnocení byla analýza vztahů mezi faktory charakterizujícími podmínky a průběh realizace environmentální výchovy ve školách (viz tabulka č. 2), přičemž vedle uvedených faktorů byly do analýzy rovněž zařazeny ukazatele vyjadřující:

- postoj školy k realizaci výuky žáků ve venkovním prostředí v teplotně vhodných měsících roku;
- hodnocení (průzkumy) environmentálních dovedností žáků v tématech souvisejících s environmentální výchovou, respektive účinnosti programů realizace environmentální výchovy ve škole.